

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U BANJOJ LUCI
Broj 57 0 Ps 142303 23 Ps
Banja Luka, 20.08.2024. godine

Okružni privredni sud u Banjoj Luci, sudija Sandra Budiša, u pravnoj stvari tužioca M.V., iz Š. ..., koju zastupa punomoćnik Helena Babić, advokat iz Banjaluke, protiv tuženog Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, koga zastupa punomoćnik Branislav Cvijanović, advokat iz Banjaluke, radi isplate dividende, vrijednost spora 5. 100, 00 KM, nakon održane i zaključene glavne rasprave dana 29. 07. 2024. godine, koja je održana u prisustvu punomoćnika parničnih stranaka, donio je dana 21.08.2024. godine sljedeću:

PRESUDU

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da sud obaveže tuženog Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, da tužiocu M.V., isplati sljedeće iznose na ime neisplaćenih dividendi:

- 258,28 KM na ime privremene dividende za 2013. godinu,
- 303,84 KM na ime dividende iz dobiti iz 2013. godine,
- 265,08 KM na ime privremene dividende za 2014. godinu,
- 331,27 KM na ime dividende iz dobiti iz 2014. godine,
- 241,20 KM na ime privremene dividende za 2015. godinu,
- 215,51 KM na ime dividende iz dobiti iz 2015. godine,
- 174,98 KM na ime privremene dividende za 2016. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.12.2016. godine pa do isplate,
- 218,30 KM na ime dividende iz dobiti iz 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.06.2017. godine pa do isplate,

sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom izvršenja.

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da sud obaveže tuženog Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, da tužiocu M.V., na ime zakonskih zateznih kamata isplati sledeće iznose:

- 258,28 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene privremene dividende za 2013. godinu,
- 303,84 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene dividende iz dobiti iz 2013. godine,
- 265,08 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene privremene dividende za 2014. godinu,
- 331,27 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene dividende iz dobiti iz 2014. godine,
- 241,20 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene privremene dividende za 2015. godinu,
- 215,51 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznos neisplaćene dividende iz dobiti iz 2015. godine,
- 193,44 KM na ime obračunate zakonske zatezne kamate na iznose isplaćenih dividendi,

sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom izvršenja, kao i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

Obavezuje se tužilac da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.948, 60 KM u roku od 30 dana od dana prijema presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Tužilac je dana 07.11.2023. godine podnio tužbu protiv tuženog u kojoj navodi da je pravni prednik tužioca S.V. je upisan u knjigu akcionara tuženog i ima status akcionara tuženog u vremenskom periodu od 14.04.2003. godine do 10.07.2020. godine. Tužilac je po osnovu rješenja o nasljeđivanju stekla akcije tuženog i ima status akcionara počev od 10.07.2020. godine i vlasnik je 2754 akcija. U tužbi se dalje navodi da je skupština akcionara tuženog donijela odluku o isplati privremene dividende iz dobiti društva ostvarene za 2013. godinu, 2014. godinu, 2015. godinu, 2016. godinu, 2017. godinu, 2018. godinu 2019. godinu, po kom osnovu tužilac tužbom i potražuje iznose kako je to precizno navedeno u izreci presude, a imajući u vidu da je tužilac, odnosno prednik tužioca u navedenim periodima imao status akcionara.

Na osnovu svega navedenog tužilac predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev.

Tuženi u odgovoru na tužbu osporava postavljeni tužbeni zahtjev, kako u pogledu pravnog osnova, tako i visine postavljenog tužbenog zahtjeva. Tuženi je u odgovoru na tužbu učinio nespornom činjenicu da je prednik tužioca bio akcionar tuženog, kao i da je sada tužilac akcionar tuženog sa ukupnim brojem akcija 1458. Nadalje se navodi da se akcionari prema važećoj proceduri moraju obratiti društvu sa zahtjevom za isplatu dividende što nasljednici S.V. nisu učinili sve do 14.08.2020. godine kada se tužilac obratila tuženom sa zahtjevom za registraciju akcionara za isplatu dividende. Tuženi dalje navodi da su određeni iznosi koji se potražuju tužbom već isplaćeni tužiocu, te ističe prigovor zastarjelosti, odnosno da je protekao trogodišnji rok, koji se ima primijeniti za potraživanja koja su predmet tužbenog zahtjeva.

Na osnovu svega navedenog tuženi predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Na glavnoj raspravi izvedeni su sljedeći dokazi: potvrda o rezultatima vaučer ponude za lica i Fond Direkcije za privatizaciju RS od dana 02.07.2001. godine, rješenje o nasljeđivanju broj O-223/2005 od 13.06.2005. godine, rješenje o ispravci rješenja broj O-223/2005 od 22.02.2007. godine, izvod o stanju na računu CRHOV ad Banja Luka na dan 10.7.2020. godine, molba za dostavu dokumentacije upućena CRHOV broj HB-12/23 dana 25.10.2023. godine, molba za dostavu dokumentacije upućena Telekomu RS broj HB-12/23 dana 25.10.2023. godine, izvještaj CRHOV o transakcijama vlasnika za S.V. od 1.1.2001. do 30.10.2023. godine, izvještaj CRHOV o transakcijama vlasnika za M.V. od 1.1.2001. do 30.10.2023. godine, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-34900/13 od dana 7.11.2013. godine, obavještenje akcionarima o isplati privremene dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2013. godine broj 1-02-18178/14 od dana 26.05.2014. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-18179/14 od dana 26.05.2014. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-41654/14 od dana 5.12.2014. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2014. godine broj 1-02-23718/15 od dana 05.06.2015. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-23719/15 od dana 05.06.2015.

godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-53168/15 od dana 07.12.2015. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2015. godine broj 1-02-31616/16 od dana 02.06.2016. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-31617/16 od dana 02.06.2016. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-71056/16 dana 07.12.2016. godine, obavještenje akcionarima o isplati privremene dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2016. godine broj 1-02-28469/17 od dana 05.06.2017. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-28470/17 od dana 05.06.2017. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-57235/17 dana 06.12.2017. godine, obavještenje akcionarima o isplati privremene dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2017. godine broj 1-02-28056/18 od dana 06.06.2018. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-28057/18 od dana 06.06.2018. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-58825/18 od dana 07.12.2018. godine, obavještenje akcionarima o isplati privremene dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2018. godine broj 1-02-30828/19 od dana 03.06.2019. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-30829/19 od dana 03.06.2019. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende, odluka o isplati privremene dividende broj 1-02-64378/19 od dana 05.12.2019. godine, obavještenje akcionarima o isplati privremene dividende, odluka o raspodjeli dobiti iz 2019. godine broj 1-02-34184/20 od dana 25.06.2020. godine, odluka o isplati dividende broj 1-02-34186/20 od dana 25.06.2020. godine, obavještenje akcionarima o isplati dividende iz dobiti 2019. godine, odgovor Mtela na molbu za dostavu dokumentacije broj 1-02-55927-1/23 od 08.11.2023. godine, nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke od 29.04.2024. godine, dopuna nalaza i mišljenja od 17.07.2024. godine, zahtjev tužilje za registraciju akcionara za isplatu dividende, broj protokola tuženog 1-03-42919/20 od dana 14.8.2020. godine, zahtjev tužilje za isplatu dividende, broj protokola tuženog 1-03-67683/20 od dana 15.12.2020. godine, kartica akcionara tuženog od dana 26.10.2023. godine, na ime S.V., sa isplatama u korist tužilje, kartica akcionara tuženog na ime tužilje od dana 26.10.2023. godine, odluka broj 1-02-6078/19, čiji je sastavni dio Izvještaj Centralne popisne komisije o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine – otpis obaveza na ime dividende zbog zastarjelosti.

Cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, saglasno odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/09, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, 109/21 i 27/24– u daljem tekstu ZPP), sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Tužilac je vlasnik 2 754 akcija tuženog, a što je i nesporno među strankama, a iste je stekla dana 10.07.2020. godine na osnovu nasljeđivanja iza pokojnog S.V., koji je bio vlasnik akcija tuženog počev od 14.04.2003. godine.

Tuženi je tokom 2013. godine, 2014. godine, 2015. godine, 2016. godine, 2017. godine, 2018. godine, 2019. godine i 2020. godine donosio odluke o isplati dividende i isplati privremene dividende, što među strankama takođe nije sporno, a izvedeni dokazi na ove okolnosti su poslužili vještaku ekonomske struke radi izrade nalaza i mišljenja, te ih sud detaljnije ne obrazlaže.

U odlukama su tačno precizirani datumi početka isplate dividende i privremene dividende, te su konkretno za dividende i privremene dividende koje se traže uređenom tužbom datumi početka isplate dividende 29.11.2013. godine, 16.06.2014. godine, 29.12.2014. godine, 29.06.2015. godine, 29.12.2015. godine, 24.06.2016. godine, 29. 12. 2016. godine i 27.06.2017. godine.

Kartice akcionara tuženog na ime S.V. i na ime tužioca takođe su u ovom postupku poslužile vještaku ekonomske struke, te ni njih sud detaljnije ne obrazlaže.

Tuženi je po donošenju odluka o isplati dividende sačinjavao obavještanja akcionarima u kojima su obavještavali akcionare da imaju pravo na isplatu dividende iz dobiti društva, da pravo na isplatu dividende imaju akcionari koji imaju status akcionara prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti u vrijeme donošenja odluka o isplati dividende.

Tužilac se obratio tuženom radi dostavljanja odluka tuženog koje su ovjerene potpisom i pečatom, a tuženi je obavijestio tužioca da su sve odluke dostupne na web stranici, te je u daljem toku postupka tuženi dostavio sudu i suprotnoj strani ovjerene primjere odluka koje su kao dokaz izvedene u ovo postupku.

Uvidom i čitanjem zahtjeva tužioca za registraciju akcionara za isplatu dividende koji je tuženom predat dana 12.08.2020. godine utvrđeno je da se istim tužilac obratila tuženom radi davanja saglasnosti da se lični podaci tužioca obrade u svrhu ostvarivanja imovinskih prava po osnovu statusa akcionara kod tuženog, a s istim zahtjevom tužilac se obratila tuženom i dana 15.12.2020. godine.

Uvidom i čitanjem odluke broj 1-02-6078/19 utvrđeno je da je istom usvojen izvještaj Centralne popisne komisije o popisu imovine i obaveza, kojim je predloženo da se obaveze za dividendu u iznosu od 9.292.390, 00 KM predlažu za otpis po osnovu zastarjelosti, te je navedeno da su po istom osnovu u toku 2018. godine otpisane obaveze u iznosu od 1.377.518, 03 KM.

Iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke proizlazi da je visina dividende koju je tuženi imao isplatiti tužiocu za vremenski period od 2013. godine zaključno sa 2019. godinom 3.029, 03 KM, zatim da zakonska zatezna kamata na svaki pojedinačni iznos neisplaćene dividende iznosi 2.526,20 KM, kao i da je ukupan iznos isplaćene dividende tužiocu od strane tuženog 905, 12 KM i isti se odnose na isplaćenu dividendu za 2004. godinu u iznosu od 128, 76 KM, za 2018. godinu iznos od 142, 49 KM i iznos od 194, 09 KM, za 2019. godinu iznos od 126, 51 KM i 215, 47 KM i za 2020. godinu iznos od 97, 80 KM.

Stranke su imale prigovore na ovako sačinjen nalaz i mišljenje, pa je vještak u dopuni nalaza i mišljenja od 17.07.2024. godine utvrdila da visina neisplaćene dividende iznosi 2.008, 45 KM, zakonska zatezna kamata zbog docnje u isplati dividende da iznosi 1.963, 16 KM, zakonska zatezna kamata na iznos isplaćenih dividendi od dana dospijeća do isplate 193, 44 KM, kao i da je tuženi isplatio tužiocu ukupan iznos od 905, 12 KM i iznos od 1.243,90 KM.

Po ocjeni suda dopuna nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke od dana 17.07.2024. godine sačinjena je u skladu sa pravilima struke, te sud prihvata ovako sačinjenu dopunu nalaza i mišljenja, a ne osnovni nalaz i mišljenje vještaka koji je prvobitno sačinjen u ovom predmetu.

Nakon provedenog dokaza vještačenja po vještaku ekonomske struke, tužilac je uredila tužbeni zahtjev i istim traži iznose neisplaćenih dividendi i privremene dividende za 2013. godinu, 2014. godinu, 2015. godinu, 2016. godinu sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, kao i iznos od 193, 44 KM na ime zakonske zatezne kamate na iznose isplaćenih dividendi, a koje su isplaćene s docnjom.

Ocjenom svih izvedenih dokaza pojedinačno i u njihovoj ukupnosti utvrđeno je, a među strankama nije ni sporno, da su tužilac i prednik tužioca akcionari tuženog počev od 2003. godine. Nadalje utvrđeno je da je tuženi donosio odluke za vremenske periode obuhvaćene tužbom o isplati dividende i privremene dividende, a utvrđeno je i da tužiocu nije isplaćena dividenda za 2013., 2014., 2015. i 2016. godine, odnosno za godine za koje tužilac tužbom i potražuje novčane iznose na ime dividende i privremene dividende. Tuženi je izvršio otpis obaveza za dividendu po osnovu zastarjelosti za 2018. godinu i 2019. godinu, a što proizlazi iz odluke tuženog broj 1-02-6078/19.

Tuženi je istakao prigovor zastarjelosti, navodeći da je za sve iznose koje tužilac potražuje uređenom tužbom protekao trogodišnji rok zastarjelosti.

Odredbom člana 47. stav 1. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23) propisano je da potraživanja ortaka, članova i akcionara prema privrednom društvu, koja su nastala po osnovu tog svojstva, zastarijevaju u roku od šest mjeseci od dana saznanja za razlog podnošenja tužbe, a najkasnije u roku od deset godina od dana dospelosti, ako zakonom za pojedina potraživanja nije drukčije uređeno.

Stavom 4. istog člana propisano je da izuzetno od stava 1. ovog člana, potraživanja akcionara otvorenih akcionarskih društava po osnovu dividende zastarijevaju u roku od deset godina od dana donošenja odluke skupštine akcionara o isplati dividende.

Navedeno zakonsko rješenje, kojim je propisan desetogodišnji rok zastarjelosti, je propisano Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima koji je objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 17/23, a isti je objavljen dana 22.02.2023. godine, a stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Istim Zakonom u prelaznim i završnim odredbama i to članom 443 a propisano je da se na prava i potraživanja koja su nastala i nisu zastarjela do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjuju se rokovi zastarjelosti propisani ovim zakonom.

Prije stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna propisan je bio trogodišnji rok navedenom odredbom člana 47. stav 1. Zakona o privrednim društvima, dok je stav 4. dodat navedenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

Dakle prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima koje su objavljene u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 17/23, dana 22.02.2023. godine, važio je trogodišnji rok zastarjelosti za potraživanja ortaka, članova i akcionara prema privrednom društvu.

Predmet tužbenog zahtjeva je zahtjev tužioca za isplatu dividende za 2013. godinu, 2014. godinu, 2015. godinu i 2016. godinu, te kako su datumi početka isplate dividende 29.11.2013. godine, 16.06.2014. godine, 29.12.2014. godine, 29. 06.2015. godine, 29.12.2015. godine, 24.06.2016. godine, 29. 12. 2016. godine i 27.06.2017. godine (koji su navedeni u odlukama tuženog), to su potraživanja tužioca koja potražuje ovom tužbom do dana stupanja snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima zastarjela, budući da je za svako pojedino potraživanje protekao trogodišnji rok zastarjelosti do stupanja na snagu predmetnih izmjena.

Kako su potraživanja zastarjela prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, nema mjesta ni primjeni odredbe člana 443 a Zakona o privrednim društvima.

Na osnovu svega navedenog sud je odbio tužbeni zahtjev tužioca kojim potražuje isplatu dividende i privremene dividende za vremenske periode navedene u izreci presude, kao i zahtjev za isplatu zakonske zatezne kamate.

Tužilac je tužbom tražio i iznos od 193, 44 KM na ime zakonske zatezne kamate zbog docnje u isplati dividende. Iz dopune nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke proizlazi da zakonska zatezna kamata zbog docnje tuženog u isplati dividende tužiocu iznosi 193, 44 KM, te je vještak u svom nalazu i mišljenju navela datume dospelosti (strana 6 nalaza) koji odgovaraju datumima koji su navedeni u odlukama tuženog koji su navedeni kao datum početka isplate dividende i privremene dividende. Imajući u vidu da svaku odluku o isplati dividende i privremene dividende prati obavještenje akcionarima da mogu pristupiti naplati iste, datumi navedeni u odlukama o isplati dividende se po ocjeni suda ne mogu smatrati datumima dospelosti obaveze tuženog prema tužiocu. Kako nisu izvedeni drugi dokazi na okolnosti datuma dospelosti obaveze tuženog prema tužiocu, odbijen je i ovaj dio tužbenog zahtjeva.

Odluku o troškovima postupka sud je donio u skladu sa čl. 386. ZPP-a i Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05), te je obavezao tužioca da tuženom naknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 1.948, 60 KM na ime sastava odgovora na tužbu, zastupanje na pripremnom ročištu u iznosu od 320, 00 KM, zastupanje na glavnoj raspravi u iznosu od 320, 00 KM, pristupa na odgođeno ročište u iznosu od 160, 00 KM, paušal na preduzete radnje u iznosu od 280, 00 KM, nagrada za vrijeme u iznosu od 180, 00 KM, PDV u ukupnom iznosu od 268, 60 KM i troškova vještačenja u iznosu od 100, 00 KM:

Na osnovu svega navedenog, imajući u vidu da je osnovan prigovor zastarjelosti koji je istakao tuženi, sud je donio odluku kao u izreci presude.

Sudija
Sandra Budiša

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem privrednom sudu u Banjoj Luci u roku od 15 dana od dana prijema iste. Žalba se podnosi putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.